

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 08. januar 2025.godine

BLIC- "Kada bi neko snimio te pacijente 4, 5 dana posle operacije... Pa oni sami sebe ne prepoznaju, a to su sve MLADI LJUDI!": Dr Petrović o transplantaciji organa u Srbiji

N1- Institut za transfuziju pozvao građane da daju krv, smanjene rezerve zbog praznika

RTV- RFZO: Rešava se problem nestašice leka za lečenje onkoloških pacijenata Etoposid

"Kada bi neko snimio te pacijente 4, 5 dana posle operacije... Pa oni sami sebe ne prepoznaju, a to su sve MLADI LJUDI!": Dr Petrović o transplantaciji organa u Srbiji

U 2024. godini u Srbiji je realizovano 44 transplantacija organa i tkiva

U Urgentnom centru Kliničkog centra Srbije urađeno je šest transplantacija jetre tokom 2024. godine

Tokom 2024. godine u Srbiji je realizovano 44 transplantacija organa i tkiva, rečeno je "Blicu" iz Uprave za biomedicinu pri Ministarstvu zdravlja. U navedenom periodu realizovano je 30 transplantacija organa: od toga 17 bubrega, 6 jetri, 7 srca, kao i 14 transplantacija rožnjače.

- U 2024. godini u Urgentnom centru Kliničkog centra Srbije uradili smo šest transplantacija jetre. Krajem jula, početkom avgusta uradili smo tri transplantacije jetre. Zatim smo krajem novembra bukvalno u nedelju dana imali još tri transplantacije - kaže za "Blic" dr Nataša Petrović, specijalista anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine, načelnica Odeljenja anesteziologije i reumatologije Urgentnog centra KCS.

Ova doktorka, inače anesteziolog u timu za transplantaciju jetre, od osnivanja je deo ekipe koja spasava živote. Dr Petrović naglašava da je tokom 2024. bilo saglasnosti i za više od ovih šest transplantiranih jetri, ali neki pacijenti nisu imali dovoljno dobar organ koji je mogao biti transplantiran.

- Nakon kraće pauze, naš tim je ove godine ponovo krenuo u transplantacioni program i zbog toga smo vrlo zadovoljni. Jer, ako se uzme u obzir da smo od jula meseca praktično krenuli ponovo sa transplantacijama, šest presađenih jetri za pola godine je sasvim dobro, važno je da se stvar pomerila sa mrtve tačke - kaže dr Petrović.

Zahvalnost, ističe, postoji za svaki spasen život u ovoj godini.

- Uspeli smo neke zaista teške i kritične pacijente da transplantiramo. Ti ljudi su bili na izmaku snaga, vrlo brzo bi ih odnelo ili neko krvarenje ili infekcija, njihov organizam je iscrpeo sve svoje mogućnosti - ističe ova doktorka.

Sreća ih je, međutim, poslužila. U poslednji čas stiglo je spasonosno rešenje.

Pacijenti s oboljenjem jetre često ne dočekaju starost

- U pitanju su uglavnom bili mladi, radno sposobni ljudi. Pacijenti s teškim oboljenjima jetre ne dočekaju starost - kaže dr Petrović.

Iako postoje i neki pacijenti koji obole u starijim godinama, poput alkoholičara ili onih koji nakon operacije žučne kese dobiju cirozu jetre, oni su u dosta manjem broju procentualno u odnosu na mlade ljude kojima je transplantacija jetre jedini lek.

- Većinom su, ponavljam, u pitanju jako mladi ljudi koji zbog bolesti nisu se nikada uključili u društvo, nikada nisu počeli da rade, prosto nisu imali tu mogućnost zbog prirode svog zdravstvenog stanja da žive nekim normalnim životom - ističe dr Nataša Petrović.

Kada je u pitanju broj onih koji čekaju na nov organ, doktorka ističe da je lista čekanja poprilično "živa stvar".

- Tu imate oko 60, 70 pacijenata. Međutim, nisu svi transplantabilni - ili im se stanje popravilo, pa ovog trenutka ne postoje indikacije za transplantaciju, ili su se pojavili neki drugi zdravstveni problemi ili nejasnoće koje moraju biti razrešene kako bi pacijenti ponovo bili u stanju za transplantaciju. Tako da, objektivno, to je možda oko 30 pacijenata koji čekaju na jetru, a od njih 30, desetak je poprilično životno ugroženo - ističe dr Nataša Petrović.

Proces stavljanja pacijenta na listu čekanja

Pacijenata sa terminalnim oboljenjem jetre gde više nema rešenja niti mogućnosti lečenja sigurno je daleko više, dodaje ova doktorka.

- Mi nemamo uvid u sve te pacijente. Uvek šaljemo apele kolegama iz unutrašnjosti da sve pacijente kod kojih su iscrpeli sve mogućnosti lečenja upute u Klinički centar Srbije na Odeljenje hepatologije. Sve te pacijente primamo, zakazujemo i svakog detaljno ispitamo. Jer, priprema za transplantaciju je jedan dugotrajan proces i vrlo detaljan jer mi moramo znati zaista pravo, realno stanje pacijenta koga stavljam na listu, te da smo sigurni da on jeste kandidat za transplantaciju - kaže dr Petrović.

Takođe, pre same transplantacije, doktori moraju znati da li kod pacijenta postoje i neke kontraindikacije koje ih isključuju iz transplantacionog programa.

- Tako da sama priprema obuhvata zaista veliki broj pregleda od virusoloških, parazitoloških, endoskopskih pregleda, skenere, magnetne i procena kardio-pulmonalne rezerve. Tačno postoji protokol

po kome se to radi, odnosno šta je sve potrebno da se kod pacijenta ispita i kakve sve odgovore moramo da imamo. Tada se pacijent prikazuje konzilijumu koji pregleda svu dokumentaciju i zajednički pacijenta stavljamo na listu i prijavljujemo Upravi za biomedicinu - kaže dr Petrović.

Važno je da svi vide koliko su ljudi nakon transplantacije dobro

Kad god se pomene transplantacija organa, uvek u vazduhu lebdi i ono neminovno - šta će reći porodica potencijalnog donora. Iako su u tim trenucima u mogućnosti da jednim "da" spasu nekoliko života, porodice preminulih često iz straha, ili pak neznanja, nažalost vrlo često kažu "ne".

Kako priča dr Nataša Petrović, kada su 2013. godine krenuli s programom transplantacija, te godine uradili su dve transplantacije jetre. Naredne godine tri.

- Pritom je bilo potencijalnih kandidata, ali nismo dobijali saglasnosti. Zatim se sve to lepo zahuktalo, treće godine smo već imali sedam transplantacija i svake sledeće sve više jer je dat priličan medijski prostor ovom programu - kaže dr Petrović.

Veoma je važno, dodaje doktorka, da građani čuju i vide koliko su ti ljudi nakon transplantacije dobro.

- Da vide da su to mladi ljudi, puni nade. Žao mi je što, na primer, te pacijente ne snimimo pre transplantacije i zatim kakvi su samo 4, 5 dana nakon transplantacije. Oni sami sebe ne prepoznaju kada se pogledaju u ogledalo - s ushićenjem priča ova doktorka.

Korona usporila program transplantacije

Tri godine pre početka pandemije korona virusa je urađen najveći broj transplantacija i lekari su tada gotovo uvek dobijali saglasnost porodica.

- Nakon svega toga, desila nam se korona, sve je nekako stalo i vratili smo se na početak i broj saglasnosti se značajno smanjio. Tako da, u tom kontekstu ovih šest transplantacija jetre je stvarno zadovoljavajući rezultat. Daleko od toga da smo zadovoljni, ali lepo je da su se stvari pokrenule, a mi smo se potpuno uhodali, cela ekipa u Urgentnom centru funkcioniše tako kao da nismo ni prekidali s transplantacijama - priča nam dr Petrović.

Treba pomisliti na svoje najbliže

Lekari koji rade u Urgentnom centru svedoci su neverovatnih tragedija, situacija koje ljude zadese potpuno neočekivano. Svakodnevno svedoče neverovatnim životnim pričama. Kada je reč o transplantaciji organa, dr Petrović podvlači da je važno razgovarati o tome.

-Svima želim i zdravlje i sreću, ali moja poruka je da ipak o doniranju organa treba razgovarati. Svako može da ima svoje mišljenje, svoje sumnje, strahove, ali je važno da razgovaramo i da sami razmislimo o tome šta bismo uradili da se sutra nađemo u toj situaciji. A uvek treba pomisliti na svoje najbliže šta i da nekom tvom zatreba takva vrsta pomoć da je tvoj komšija, brat, prijatelj, a da si ti u mogućnosti da mu tim jednim potpisom pomogneš - objašnjava dr Petrović.

Ivana je ćerki dala ime po devojčici čiju je jetru dobila

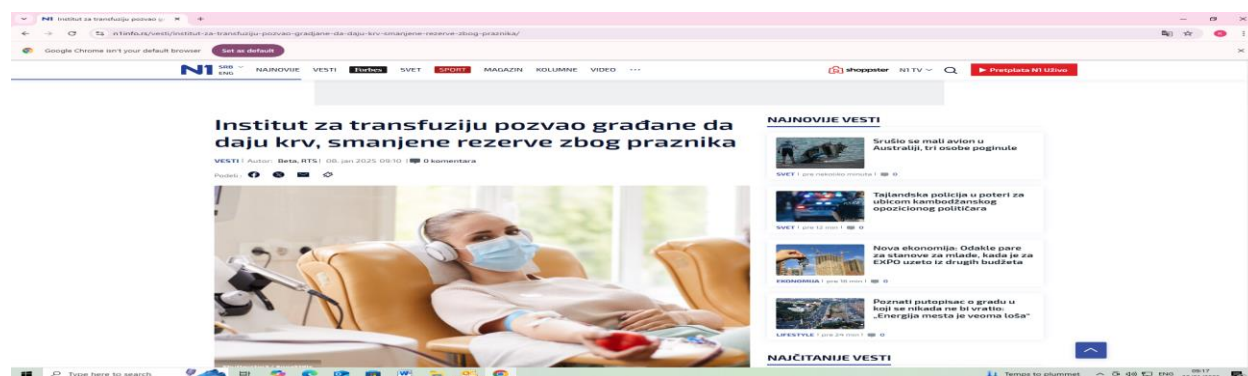
Najlepši primer za to je, podseća, primer devojčice Sofije nakon čije smrti je njen otac donirao sve njene organe. Sofijinu jetru dobila je Ivana Joksić. Ona je, nakon transplantacije, ostala trudna i rodila ćerku, kojoj je dala ime - Sofija.

- Najlepši je primer naša Sofija s kojom se isto hvalimo. Jer i ti ljudi imaju taj pravi osećaj da njihovo dete i dalje živi. Živi kroz Ivanu, živi kroz Sofiju, pa sutra i kroz Sofijino dete. Jednostavno suština je u ljubavi, ljubavi prema bližnjem svom, i onome što nas čini ljudima. To je ta humanost, to je ono što nas odvaja od ostalog živog sveta - zaključuje dr Nataša Petrović.

Prvi tinejdžer s transplantiranim srcem u Srbiji

Inače, 9. aprila 2018. godine, tada 17-godišnji Uroš Miražić bio je prvi tinejdžer koji je dobio novo srce u Srbiji.

Uroš je propustio mnogo toga u životu - 16. rođendan dočeka u u bolničkom krevetu, okružen infuzijom, aparatima i drugom bolesnom decom. Nije otišao na matursku ekskurziju, a lekovi i mnoga suzdržavanja predstavljali su njegovu svakodnevicu. Danas, zahvaljujući profesoru dr Svetozaru Putniku, direktoru Klinike za kardiohirurgiju Kliničkog centra Srbije, i kardiologu dr Iliji Bilbiji, Uroša konačno čeka budućnost bez briga.

Institut za transfuziju pozvao građane da daju krv, smanjene rezerve zbog praznika

Institut za transfuziju pozvao je danas građane da dobrovoljno daju krv, zbog smanjenja rezervi usled praznika.

Ivana Rodić iz Instituta za transfuziju rekla je za RTS da imaju rezerve krvi za jedan dan, navodeći da je to uobičajena situacija za praznike, te da je zato važno da što veći broj građana u narednim danima dobrovoljno da krv.

Ona je dodala da je 3. januara počela 17. Zimska kampanja koja obuhvata 40 gradova i opština.

„Običi ćemo nekoliko puta sve te gradove i opštine i to je način da skrenemo pažnju i podstaknemo građane da daju krv. Danas smo na tri lokacije u zimskoj kampanji. U 8.00 je počela akcija u Crvenom krstu u Požarevcu, a u 09.00 će početi akcija u Crvenom krstu u Petrovcu i Kulturnom centru u Šapcu“, rekla je Rodić.

RFZO: Rešava se problem nestašice leka za lečenje onkoloških pacijenata Etoposid

BEOGRAD - Republički fond za zdravstveno osiguranje (RFZO) saopštio je danas da je pošto je od proizvođača i dobavljača obavešten o odlaganju proizvodnje leka Etoposid, hitno reagovao i pokrenuo nabavku leka drugog proizvođača kako lečenje onkoloških pacijenata ne bi bilo ugroženo.

Rok za otvaranje pristiglih ponuda je 9. januar, posle čega će lek biti obezbeđen u najkraćem roku, navodi RFZO.

Prema informacijama dobavljača, Etoposid će na tržištu Srbije ponovo biti dostupan u februaru.